

Класна година на тему:

**“Декларація прав
людини – права і
обов’язки кожного”**

A decorative graphic consisting of several sets of concentric circles in a lighter shade of blue, located in the bottom right corner of the slide.

- Епіграф: «Не питай, що може зробити для тебе держава, а запитай себе, що ти можеш зробити для неї.» (Джон Кеннеді).
- «Закони потрібні не для страху, а для допомоги громадянам.» (Вольтер).

Мовна хвилинка:

- 1. В якій державі ми живемо?
- 2. Яке місто є столицею України?
- 3. Хто керує нашою державою?
- 4. Як звати Президента України?
- 5. Хто затверджує нові закони нашої держави?
- 6. Як називається наш край?
- 7. Назвіть обласний центр Чернівецької області?
- 8. Які вулиці міста Чернівці ви знаєте?

Парламентська асамблея Ради Європи «Про європейську стратегію стосовно дітей»:

□ «Діти є громадянами не тільки нинішнього, а й майбутнього суспільства.

Тому звернення до прав дитини, її інтересів і потреб повинно стати політичним пріоритетом.»

Вікторина:

- Основний Закон України – це ... Конституція.
- День Конституції ми святкуємо ... 28 червня.
- Гербом України є ... Тризуб.
- Величальна пісня, що лунає під час урочистих зібрань і великих свят називається ... Гімном.
- Державним Гімном України є пісня ... “Ще не вмерла України ні слава ні воля”.
- Авторами Державного Гімну є ... Павло Чубинський, Михайло Вербицький.

- Державними символами України є ...
Державний Гімн України, Герб України,
Державний Прапор України.
- Кольорами Державного Прапору України є
... жовтий, блакитний.
- Що означає жовтий колір ... могутність,
сила, багатство, пшеничні лани.
- Що означає блакитний колір небо, мир,
вірність, чесність.

Права людини зазначені:

- «Загальна декларація прав людини»,
Міжнародний пакт про громадянські та політичні права,
- Міжнародний пакт про економічні,
соціальні та культурні права,
«Конвенція про права дитини»,
- Закон України "Про охорону дитинства",
«Конституція України».

Словникова робота:

- Декларація – офіційний документ, в якому проголошено певні принципи та положення.
- Конвенція – договір між державами з якогось спеціального питання.
- Організація об'єднаних націй(ООН) – найбільша і найвпливовіша Міжнародна правозахисна організація, створена у 1945 р.
- Конвенція ООН про права дитини – міжнародний документ про права дитини.
- Права людини – можливості людини мати певні матеріальні, культурні та духовні блага, необхідні їй для нормального життя та розвитку.
- Права дитини – певні спеціальні можливості, необхідні людині віком до 18 років для життя і досягнення зрілості.

- Загальна Декларація прав людини прийнята 10 грудня 1948 р. у Парижі Генеральною асамблеєю ООН (Вищим законодавчим ООН). Цей документ визначає основні міжнародно-правові стандарти. Дотримуватися норм Загальної декларації про права людини повинна будь-яка держава, яка є демократичною.

Із Загальної Декларації прав людини:

- Стаття 1.
- Усі люди народжуються рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і мають чинити по відношенню один до одного в дусі братерства.
- Стаття 2.
- Кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища.

У Загальній Декларації прав людини кожна людина має право:

- - на життя, на свободу, гуманне поводження з боку інших;
- - на участь в управлінні своєю країною, на вільний доступ до інформації, на свободу думки і переконань;
- - на працю, освіту, вільний час і медичну допомогу;
- - на участь у культурному житті.

Конвенції ООН про права дитини:

- Конвенція про права дитини схвалена Генеральною асамблеєю ООН 20 листопада 1989 р. В Україні вона набула чинності 27 вересня 1991 р. В цьому році ми відзначаємо 20-річчя дії Конвенції ООН про права дитини в Україні. Згідно з міжнародно-правовими стандартами та законодавством України дитиною є людина віком до 18 років.

3 Конвенції про права дитини:

- - дитина має право на особливий захист і турботу, якісну їжу, житло і медичну допомогу;
- - дитина з фізичними та розумовими вадами має право на спеціальну допомогу і турботу;
- - дитина має право на любов і розуміння в сім'ї;
- - дитина має право на освіту, яка має бути спрямована на розвиток особистості, талантів, розумових і фізичних здібностей дитини в найповнішому обсязі, на підготовку до свідомого життя у суспільстві;
- - дитина має право у складних обставинах на першочерговий захист і допомогу;
- - дитину не можна примушувати до важкої праці та піддавати жорсткому поведженню;
- - дитині не можна виносити смертний вирок або карати її довічним ув'язненням.

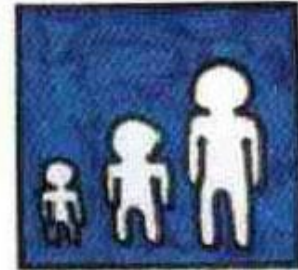
«Я маю право»

- Я маю право жити на землі,
- Творити, дихати, учитись,
- Примножувать багатства всі її,
- Своєю Україною гордитись.

Гра «Калейдоскоп прав дитини»

Дитиною вважається людина
віком до 18 років

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 1

Якщо тобі не виповнилось
18 років, ти вважаєшся
дитиною. Ти ще ростеш
ходиш до школи, одним словом-
формуєшся фізично й духовно.

Діти мають право на об'єднання

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 15

Дитина має право зустрічатись з іншими людьми, вступати до асоціацій, об'єднань, або ж створювати їх.

Всі діти мають право на медичну допомогу

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 24

Діти мають право на медичну допомогу за найвищими стандартами, які реально може забезпечити держава. Жодна дитина не може бути позбавлена доступу до ефективної охорони здоров'я.

Всі діти мають право на розвиток талантів

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 29

В кожній дитині закладений певний дар. Завдання держави полягає у тому, щоб не лише вчасно помітити талановитих дітей, а й сприяти розвитку їх талантів та обдаровань.

Всі діти є рівними у своїх правах

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 2

Всі діти, незалежно від походження, кольору шкіри, національності, статі, мови є рівними в своїх правах.

Всі діти мають право на особисте життя

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 16

Діти мають право на захист
від втручання до їх особистого
та сімейного життя. Не можна
втручатись у листування дітей,
порушувати їх честь та гідність.

Всі діти мають право на освіту

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 28, 29

Дитина має право
на освіту, і обов'язок
держави - забезпечити
доступну для кожної дитини
безкоштовну обов'язкову
початкову освіту та заохотити
її до отримання середньої освіти.

Захист дітей від наркоманії

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 33

Діти мають право на захист від незаконного вживання наркотиків, а також від залучення до виробництва наркотичних речовин та торгівлі ними.

Дитина має право на любов та піклування

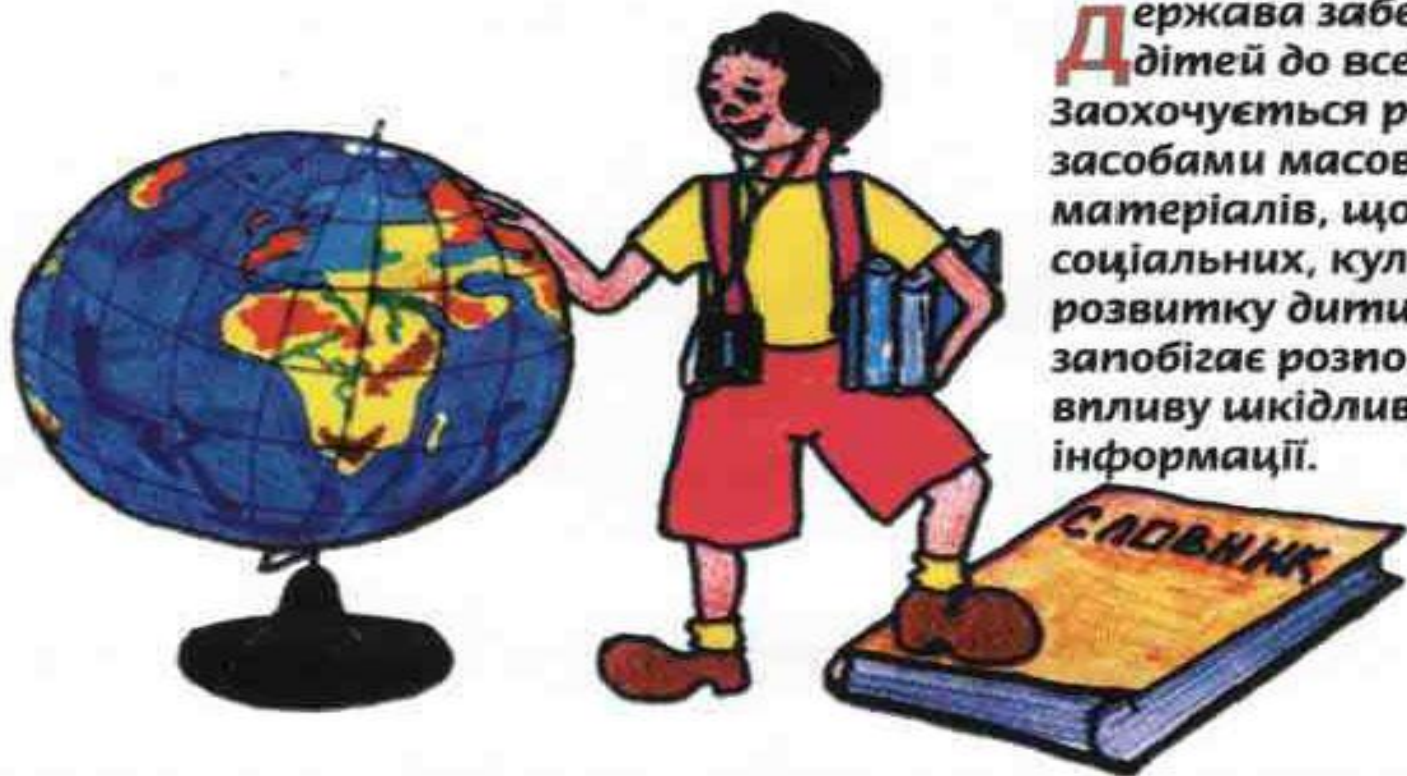
Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 3

Дитина має право на піклування
батьків, родичів, громади
та держави. Інтереси дітей є
першочерговими.

Всі діти мають право на інформацію

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 17

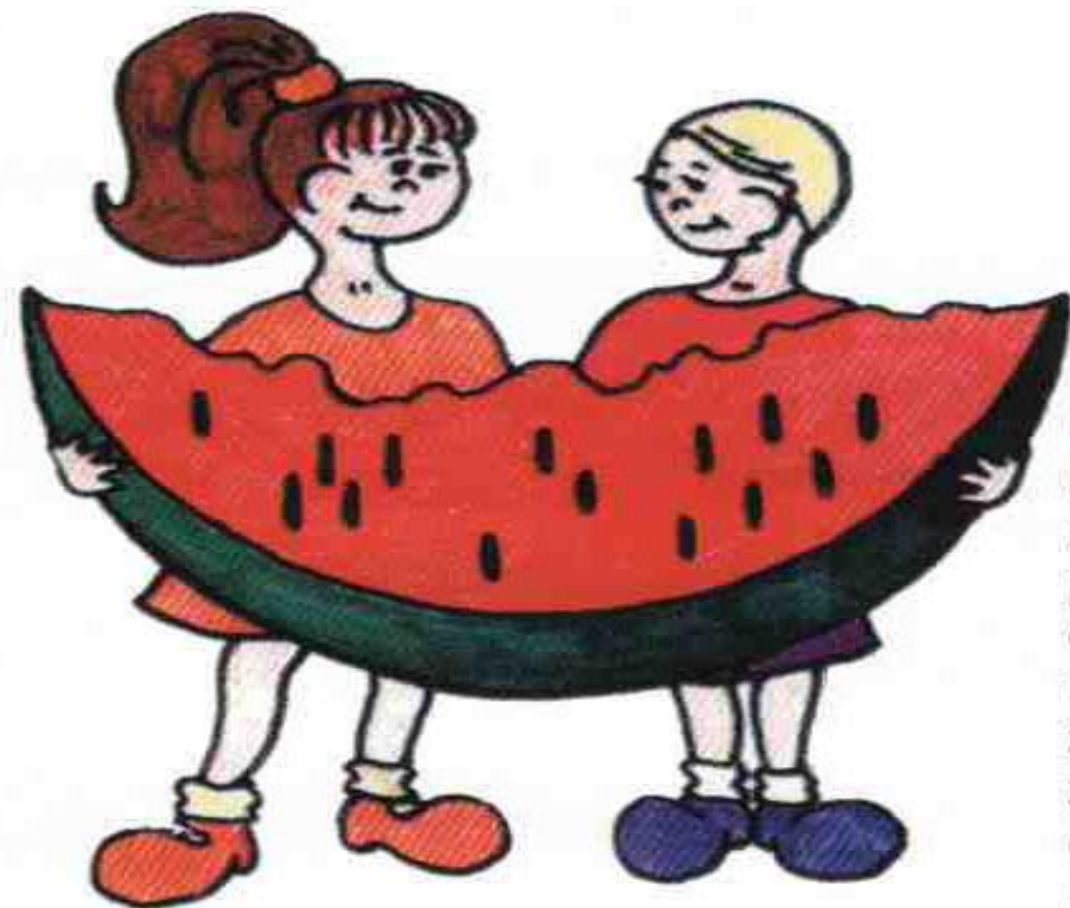
Держава забезпечує доступ дітей до всебічної інформації. Заохочується розповсюдження засобами масової інформації матеріалів, що стосуються соціальних, культурних питань розвитку дитини. Держава також запобігає розповсюдженню та впливу шкідливої для дитини інформації.

Всі діти мають право на повноцінне харчування

Конвенція ООН
про права дитини.
Ст. 27

Кожна дитина має право на рівень життя, необхідний для її фізичного, розумового, духовного, соціального розвитку, батьки несуть відповідальність за забезпечення необхідного рівня життя дитини. Держава ж створює відповідні умови для реалізації цієї відповідальності.

Жодна дитина не повинна бути скривджена

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 37, 39

Жодна дитина не може
бути піддана тортурам,
жорсткому поводженню,
покаранню та незаконному
арешту. У випадках, коли
дитина все ж постраждала,
держава забезпечує необхідну
соціальну реабілітацію та
лікування.

Невід'ємне право дитини на життя

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 6

Життя кожної дитини є найціннішим не тільки для батьків. Кожна країна має забезпечувати виживання та здоровий розвиток дітей - своїх маленьких громадян.

Діти не повинні стати жертвами насильства

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 19, 37

Держава захищає дітей від брутального поводження з боку батьків або інших осіб, жодна дитина не може бути піддана катуванню, знуцанню, незаконному арешту або позбавленню волі.

Дітей не можна залучати до бойових дій

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 38

Держава повинна вживати всіх можливих заходів, щоб діти не брали участь у військових діях. Жодна дитина віком до 15 років не повинна призиватись на службу до збройних сил. Держава повинна піклуватись про дітей, які постраждали від збройних конфліктів.

Особлива турбота про дітей-сиріт

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 20, 21, 25

Держава повинна забезпечувати захист дитини, яка позбавлена сім'ї, надаючи відповідну альтернативу сімейному піклуванню.

Захист дітей від викрадення та продажу

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 11, 35

Обов'язки держави полягають у тому, щоб докладати всіх зусиль для попередження викрадення дітей, торгівлі дітьми та їх контрабанди. Діти - не товар яким можна торгувати.

Всі діти мають право на національну самобутність

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 30

У кожного народу є своя мова, свої традиції, релігія, обряди. Діти мають право користуватися своєю культурою, рідною мовою та сповідувати свою релігію.

Всі діти мають право знати свої права

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 42

Держава зобов'язана
якнайкраще знайомити
як дорослих, так і дітей
з правами, відображеними
у Конвенції ООН про права
дитини.

Всі діти мають право на власну думку

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 12-13

Кожна дитина може вільно висловлювати власну думку та погляди, причому, цим поглядам повинна приділятися увага при вирішенні будь-яких питань, що торкаються даної дитини.

Особлива турбота дітям - інвалідам

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 23, 25

Дитина-інвалід має право на особливе піклування та умови життя, які забезпечують її гідність та участь у житті суспільства.

Всі діти мають право на відпочинок

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 31

Діти мають право на відпочинок, дозвілля та участь у культурному та творчому житті.

Всі діти мають право на міжнародну допомогу

Конвенція ООН
про права дитини
Ст. 45, 22

Діти, які з вини дорослих політиків чи через стихійне лихо (землетрус, повінь, радіоактивне ураження) стали біженцями, мають право на отримання гуманітарної допомоги, яку надають міжнародні, урядові організації, а також прості люди, яким не байдужа доля дітей, постраждалих від стихійного лиха чи воєн.

Гра «Спіймай правило»

- Повторили всі права,
- Тепер у нас буде гра,
- **Якщо право є в законі –**
- **Дружно плеснемо в долоні.**
- **А якщо його нема –**
- **буде в класі тишина.**

- Усі діти мають право на любов і турботу.
- Кожна дитина має право їсти тільки чіпси і хот-доги.
- Діти, які добре ставляться до своїх батьків, повинні одержувати від них особливу увагу.
- Кожна дитина може вживати погані слова, якщо вона того захоче.
- Особлива турбота дітям біженцям.
- Діти мають право вільно висловлювати свої погляди.

- Усі діти мають право на ім'я.
- Усі діти мають право їсти руками і діставати до стелі ногами.
- Жодна дитина не повинна бути скривджена і принижена.
- Кожна дитина має право читати чужі листи, розглядати зміст чужого портфеля.
- Усі діти мають право на вільне спілкування.
- Кожна дитина має право одержувати в ліжку їжу.

Класифікація обов'язків:

- особисті (громадянські),
- політичні,
- економічні,
- соціальні,
- культурні,
- екологічні.

- **Особисті обов'язки** можна поділити на **фізичні** (наприклад, утримувати неповнолітніх дітей) і **духовні** (наприклад, шанувати честь, гідність, національні почуття людини).
- **Економічні обов'язки** — обов'язок віддавати частину свого прибутку у вигляді податку на суспільні потреби та ін.
- **Політичні обов'язки** — додержуватися конституції і законів, захищати батьківщину та ін.

- **Соціальні обов'язки** — обов'язок працювати та ін.
- **Культурні обов'язки** — дбайливо ставитися до пам'ятників історії культури людства та ін.
- **Екологічні обов'язки** — берегти природу; компенсувати збитки, заподіяні забрудненням та іншим негативним впливом на навколишнє природне середовище.

□ ПРАВА ДІТЕЙ

- - право на освіту;
- - на медичну допомогу;
- - висловлювати свої думки;
- - право на батьківську турботу;
- - всі діти рівні у своїх правах;
- - право на вільне спілкування;
- - право на відпочинок і дозвілля;

□ ОБОВ'ЯЗКИ ДІТЕЙ

- - ходити до школи, сумлінно навчатись;
- - турбуватися про своє здоров'я;
- - поважати думки інших;
- - піклування про батьків у старості-поважати близьких та друзів.
- Не принижувати гідності кожної людини. Поводитись так, щоб своєю поведінкою не порушувати прав іншої людини;
- - дотримуватись правил моральної етики; - поважати співрозмовників. Коректно і тактовно висловлювати свої думки. Дотримуватись правил мовного етикету.
- організовувати дозвілля так, щоб воно приносило користь і не заважало іншим;

Ситуативна гра «Знавці прав і обов'язків»

- В нас жартун у класі є:
  - Всім він прізвиська дає,
  - Каже:»Я мастак до жартів!»
  - Та чого ж ті жарти варті?
  - Зве він «Савою» Савченка,
  - «Головою»- Головенка,
  - А Савченкова- «Сачок»,
  - Маслюченка- «Маслючок».
  - Не каже друзям він по школі:
  - Володя, Ліда, Валя, Толя,
  - А тільки: Вовка, Валька, Лідка.
  - І так щодня, тому ми свідки.
- - Яке правило порушував «жартун»?

Ситуація 2

- Під час перерви учень висловив свою думку про твір В. Шекспіра «Гамлет» в присутності учителя: «Я не розумію, як можна захоплюватися божевільним Гамлетом, який приніс горе коханій Офелії та іншим героям.» Учитель поставив учневі 1 бал за тему із зарубіжної літератури.
- - Яке право було порушено?

Ситуація 3:

- Оксана допомагає мамі розносити пошту. Вона цікавиться життям своїх друзів, а тому перечитує листівки, які їм надходять.
- - Яке право вона порушує?

Якщо ваші права порушено:

- Звернення до батьків, до педагогів, директора.
- Звернення у міліцію – 102.
- Звернення у службу довіри.
- Звернення до прокуратури, як спеціального державного органу, до повноважень якого належить нагляд за додержанням прав і свобод людини й громадянина.
- Звернення до судових органів.Звернення до уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.(Ніна Карпачова).
- Якщо вичерпано всі національні засоби захисту прав людини, громадянин має право звернутися за захистом своїх прав до міжнародних органів, організацій, зокрема, до Європейського Суду з прав людини, який знаходиться у Страсбурзі(Франція).

«Закон і ми»

- Мораль і право, право і закон
- Рушійні сили для життя людини,
- А їх знання надасть нам вірний тон
- У розвитку держави України.
- Регулювати світ людських стосунків,
- Впроваджувать державницький процес
- Все в правознавстві міститься в рахунку,
- Розумно й чесно твориться прогрес.
- Щоб забезпечить молодим майбутнє,
- Свідомо накопичуєм знання.
- Все, що завчили, стане незабутнім,
- Конкретно мусим жити, не навмання.